

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

شبکه‌ی خبری الجزیره لحظاتی پیش از دستگیری رهبر گروه مسلحی که ده‌ها تن از شهروندانی خارجی و عربستانی را در منطقه‌ی الخیر به گروگان گرفته بود و آزاد سازی تمام گروگان‌ها خبر داد.

یک شنبه 10 خرداد 1383- 30 مه 2004

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از شبکه‌ی تلویزیونی الجزیره، خبرنگار الجزیره اظهار داشت، نیروهای امنیتی عربستان موفق به دستگیری رهبر این گروه مسلح به همراه 7 تن دیگر از اعضای این گروه مسلح شدند.

یک مقام امنیتی عربستان سعودی نیز اعلام کرد انگلیسی‌ها، آمریکایی‌ها و دیگر افراد گروگان گرفته شده در منطقه‌ی الخیر عربستان آزاد شده و افراد مسلح گروگان‌گیر دستگیر شده‌اند. خبرگزاری آسوشیتدپرس گزارش کرد، این مقام امنیتی از شرایط و محل کنونی گروگان‌ها هیچ اطلاعی نداد اما گفت: همه چیز پایان یافت.

نیروهای ویژه‌ی عربستان، 25 گروگان را از دست چهار مظنون القاعده آزاد کردند؛ اما گروگان گیرها گلوئی 9 تن از گروگان‌های خود را بریدند.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری فرانسه، یکی از گروگان‌ها که آزاد شده است، گفت: گروگان‌گیران گلوئی هفت آسیایی، یک سوئدی و یک ایتالیایی را بریدند. این 9 تن علاوه بر 10 خارجی هستند که در جریان درگیری‌ها در الخیر کشته شدند.

برخی از رویدادهای مهم ایران

ورود یک گروه جدید از بازرسان آژانس به ایران

یک شنبه 10 خرداد 1383- 30 مه 2004

خبرگزاری فارس: یک گروه جدید از بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی روز گذشته وارد ایران شدند. به گزارش خبرنگار خبرگزاری فارس، در پی هماهنگی‌های بعمل آمده گروه دیگری از بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی روز گذشته وارد ایران شدند.

بنابر این گزارش این گروه از سایت‌های باقی مانده مورد نظر خود بازدید خواهد کرد. همکاری ایران با آژانس بین المللی انرژی اتمی براساس توافقات فی مابین و بعضاً فراتر از توافقات ادامه دارد و این گروه، پنجمین گروه از بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی هستند که طی یک ماه گذشته به ایران آمده‌اند.

بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی تاکنون از تمامی مراکز مورد نظر و حتی سایت‌های نظامی بازرسی کرده‌اند و برخی از این بازرسی‌ها بصورت سرزده انجام شده است. همکاری کامل ایران با آژانس به منظور شفاف سازی فعالیت‌های صلح آمیز هسته‌ای انجام می‌شود اما کارشناسان نسبت به برخورد حقوقی و فنی البرادعی با پرونده ایران دچار تردید هستند و براساس سوابق، این نگرانی وجود دارد که ملاحظات سیاسی در گزارش البرادعی پررنگ باشد. البرادعی فرار است طی چند روز آینده گزارش خود را به شورای حکام ارایه کند.

کروبی مشاور رهبر انقلاب و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام شد

یک شنبه 10 خرداد 1383- 30 مه 2004

خبرگزاری فارس: رهبر معظم انقلاب اسلامی، طی حکمی مهدی کروبی را به مشاورت رهبری و عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب کردند.

به گزارش خبرگزاری فارس متن حکم حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به این شرح است:
بسم الله الرحمن الرحيم

جناب حجه الاسلام آقای حاج شیخ مهدی کروبی دامت معالیه
با تشکر از زحمات فراوان و دشوار جنابعالی در دوره ریاست مجلس شورای اسلامی و با قدردانی از همکاری و مشاوره‌هایی که در مسائل مهم کشور مبذول داشته‌اید، جنابعالی را به مشاورت رهبری و عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب می‌کنم و توفیقات شما را از خداوند متعال خواستارم. امید است نظام مقدس جمهوری اسلامی از خدمات جنابعالی بهره‌مند شود.

والسلام علیکم

سید علی خامنه‌ای

1383/3/10

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

نگاهی به تحولات کنونی درعراق

یکشنبه 10 خرداد 1383 - 30 مه 2004

علی رغم آتش بس اعلام شده میان نیروهای اشغالگر آمریکایی و شبه نظامیان مقتدی صدر موسوم به جیش المهدی بازهم امروز صدامی چند انفجار مهیب و مبادله آتش در شهر نجف شنیده شد. به گزارش خبرگزاری "مهر" به نقل از خبرگزاری فرانسه، هنوز آمار تلفات و خسارت احتمالی این انفجارها گزارشی دریافت نشده است اما ارتش آمریکا امروز در بیانیه ای اعلام کرد: سه تنفگذار آمریکایی در استان الانبار در غرب عراق کشته شدند.

در بیانیه ارتش آمریکا آمده است: این سه تنفگذار در جریان درگیری با افراد مسلح در استان الانبار در زمانی کشته شدند که برای ایجاد امنیت و ثبات به استان الانبار رفته بودند. همچنین سخنگوی نظامیان آمریکایی در بیانیه ای دیگر از کشته شدن یک نظامی و زخمی شدن 9 تن در حمله ای با گلوله خمپاره به پایگاه نیروهای آمریکایی در جنوب بغداد خبر داد. در این بیانیه توضیح داده نشده است که این نظامی به هنگام حمله و یا بر اثر شدت جراحات وارده کشته شده است.

امروز پلیس شهر موصل از کشته شدن یک زن عراقی به همراه کودکش بر اثر شلیک گلوله خمپاره به منزلش در جنوب این شهر خبر داد. وسام شعبان محمد یکی از افسران پلیس موصل ساعت حمله را 1/30 دقیقه بامداد امروز اعلام کرد و گفت: شلیک گلوله خمپاره به یکی از منازل عراقیها در کوی المامون منجر به کشته شدن یک زن به همراه کودک هفت ساله اش شد اما پدر و سه کودک دیگر نیز در این حادثه جان سالم به در بردند. وی افزود: به نظر می رسد افراد ناشناس چند گلوله خمپاره به سوی اردگاه الغزلانی در جنوب این کوی در محل استقرار نیروهای آمریکایی شلیک کردند.

یکی از شاهدان حاضر در صحنه از پرتاب دستکم شش گلوله خمپاره به سوی این اردوگاه خبر داد اما گفت: دو گلوله خمپاره اشتباهاً به منزل این خانواده عراقی اصابت کرده است. بر اساس آمار منتشر شده از سوی وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون)، از زمان اشغال عراق توسط آمریکا وانگلیس در مارس گذشته تاکنون، بیش از 800 نظامی آمریکایی در عراق کشته شدند که 589 نفر آنها تنها در درگیریهای مستقیم جان باختند.

درگیریها همچنان در شهر نجف برای سومین روز متوالی ادامه دارد

یکشنبه 10 خرداد 1383 - 30 مه 2004

بر اساس آخرین اخبار دریافتی از عراق، برای سومین روز متوالی همچنان درگیریها میان نیروهای اشغالگر آمریکایی و هواداران مقتدی صدر موسوم به جیش المهدی در شهر نجف ادامه دارد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری رویترز، با وجود آتش بس اعلام شده میان مقتدی صدروحانی شیعه عراق و نیروهای ائتلاف امروز مبارزان عراقی با نیروهای اشغالگر آمریکایی در شهر نجف آغاز شد.

مبارزان مستقر در منطقه الجبانه قدیمه در این شهر به مبادله آتش با تانکهای نیروهای آمریکایی پرداختند. این تانکها در حال گشت زنی در جاده های مجاور در این منطقه بودند. شاهدان عینی از شنیده شدن صدای چند انفجار و نیز مبادله آتش سنگین در منطقه الجبانه قدیمه خبر دادند اما از تلفات انسانی و خسارتهای احتمالی آن خبری منتشر نشده است. از روز پنجشنبه که مقتدی صدر روحانی جوان عراقی آتش بس را تحت فشارهای مراجع شیعه عراق پذیرفت، چندین درگیری میان طرفداران وی و نیروهای آمریکایی در منطقه نجف صورت گرفت.

گزارش خبری فارس از اوضاع امروز عراق

یکشنبه 10 خرداد 1383 - 30 مه 2004

خبرگزاری فارس: شورای حکومتی عراق با توجه به اوضاع بی ثبات در این کشور در روزهای اخیر با مسئولیت دشوار انتخاب وزرای کابینه موقت روبرو شده است. به گزارش خبرگزاری فارس، شورای حکومتی عراق روز پنجشنبه از میان دو گزینه مطرح «حسین شهرستانی»، دانشمند هسته ای عراق و «ایاد علاوی»، شیعه سکولار عضو شورای حکومتی، علاوی را به عنوان نخست وزیر انتخاب کرد و پس از آن نیز وی به تأیید سازمان ملل و آمریکا رسید. امروز «احمد چلبی»، عضو شورای حکومتی عراق اعلام کرد، اعضای شورا با واشنگتن و سازمان ملل بر سر اعضای حکومت موقت عراق که قرار است از 30 ژوئن آینده زمام امور را به دست بگیرد، به توافق رسیدند.

چلبی افزود: «اعضای شورای حکومتی عراق و پل برمر حاکم غیرنظامی آمریکایی در عراق و اخضر ابراهیمی نماینده سازمان ملل متحد بر سر فهرست اعضای کابینه موقت آینده اتفاق نظر دارند.»

این در حالی است که هوشیار زیباری وزیر امور خارجه کنونی عراق در واکنش به این اظهارات تاکید کرد، این فهرست نهایی نیست و هنوز بطور رسمی بر سر آن توافقی حاصل نشده است. چلبی تصریح کرد، تنها مساله باقیمانده و محل اختلاف مقام ریاست جمهوری است که تا حدودی پستی تشریفاتی و دارای دو نایب رییس است.

رییس حزب کنگره ملی عراق تاکید کرد، "عدنان پاچه چي" وزیر امور خارجه عراق در دهه 60 میلادی و "غازی الیاور" رییس دوره‌ای شورای حکومتی عراق دو نامزد اصلی تصدی این پست هستند.

این در حالی است که سخنگوی شورای حکومت انتقالی عراق خبرهای منتشر شده را درباره تعیین "برهم صالح" به عنوان وزیر امور خارجه به جای هوشیار زیباری در کابینه حکومت آینده این کشور، تکذیب کرد.

"حمید الکفائی" اخبار رسانه‌ها را مبنی بر انتصاب هوشیار زیباری به سمت وزیر دفاع و برهم صالح به عنوان وزیر امور خارجه در کابینه دولت آینده عراق بی اساس و غیر مسوولانه خواند که تنها جنبه پیشگویی دارد.

خبرگزاری رویتر به نقل از احمد چلبی گزارش داده بود هوشیار زیباری (کرد) وزیر خارجه فعلی به سمت وزیر دفاع انتخاب شد و جایش را به برهم صالح که يك کرد است، واگذار کرد.

بر اساس این فهرست، «عادل عبدالمهدی» شیعه به وزارت دارایی انتخاب شد و «سمیر صمیدعی» سنی در مقام وزارت کشور خود خواهد ماند.

سخنگوی شورای حکومت انتقالی عراق همچنین خبرهای منتشر شده درباره تعیین ترکیب کابینه حکومت آینده این کشور را تکذیب کرد.

وی با اشاره به اینکه ترکیب کابینه حکومت آینده عراق هنوز مشخص نشده است، افزود: گفت‌وگو برای تعیین وزرای حکومت موقت ادامه دارد.

این کنش‌مکش‌های لفظی در حالی انجام می‌شود که شاهدان گفتند صبح امروز ساعت 9 به وقت محلی، صدای چندین انفجار و تیراندازی در نجف شنیده شد که به نظر می‌رسد این انفجارها و تیراندازی‌ها از ناحیه شمال گورستان وسیع این شهر که شبه نظامیان طرفدار مقتدا صدر در آن موضع گرفته‌اند و همچنین از ناحیه میدان انقلاب 1920 این شهر که طی هفته‌های اخیر صحنه درگیری‌های شدید بوده است، صورت گرفته باشد.

از سوی دیگر مراجع دینی مستقر در نجف که نگران وخیم‌تر شدن اوضاع در عراق و خصوصا شهرهای مقدس این کشور هستند، با صدور بیانیه‌ای نسبت به نقض آشکار آتش‌بس از سوی نیروهای اشغالگر در شهرهای مقدس عراق هشدار داده و خروج شبه نظامیان صدر از شهرهای مقدس را خواستار شدند.

این آتش‌بس در چند روز اخیر میان نیروهای طرفدار مقتدا صدر و نیروهای آمریکایی برقرار شده است. مراجع حوزه علمیه در بیانیه خود ضمن استقبال از موافقت مقتدا صدر با آتش‌بس خواستار خروج شبه نظامیان صدر از شهرهای مقدس و بازگشت هرچه سریعتر پلیس عراق به این شهرها شدند.

در این بیانیه آمده است: «در صورت لغو آتش‌بس از سوی نیروهای اشغالگر ملت عراق در برابر این نیروها خواهند ایستاد.»

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: 10 خرداد

بی بی سی - يكشنبه 10 خرداد 1383- 30 مه 2004

روزنامه های یکشنبه تهران به گزارش ها و تحلیل های خود درباره احتمال وقوع زلزله بزرگ در ایران ادامه داده و از زبان کارشناسان هشدار داده اند که مراکز دولتی و خصوصی هم در مقابل زلزله آسیب پذیرند.

در گزارش روزنامه های مختلف به نقل از منابع مختلف آمار گوناگونی درباره تلفات و زخمی های زلزله روز جمعه شمال ایران آمده که روزنامه **شرق** از آن به عنوان گزارش های ضد و نقیص نام برده است. به نوشته **شرق** در حالی که هلال احمر از ۲۴۹ نفر کشته و مجروح خبر می دهد، از شهرها و استان های مختلف رقم ۳۷۸ کشته و زخمی می رسد و در همین زمان وزیر خارجه ایران در گفتگو با شبکه خبری سی ان ان از کشته و مجروح شدن ۷۶ نفر در این منطقه خبر داده است.

وقایع اتفاقیه نوشته اندازه زلزله روز جمعه ایران تا نیم ساعت پس از زلزله از سوی مراکز زلزله شناسی ایران هنوز اعلام نشده بود، در حالی که مراکز بین المللی ده دقیقه پس از وقوع زلزله بزرگی آن را اعلام کرد.

اعتماد در مقاله ای نوشته مسلمان ایمن کردن یک کشور زلزله خیز نیاز به اعتبارات کلان و خصوصا یک عزم و درک و اراده ملی دارد ولی با اعلام هزاربارة این نیاز و موکول کردن آن به دستگاه‌های متعدد و مسئول و رها کردن آن به امان خدا، هیچ مشکلی حل نخواهد شد.

به نوشته جعفر گلابی در **اعتماد** باید کار از جایی آغاز گردد و انتظار این است که مسوولان دولتی در سطوح مختلف خصوصا در سطوح بالا با جدیت هر چه تمامتر برنامه‌های متعدد پیشین را به مرحله عمل برسانند و ناهمراهی‌های احتمالی از سوی برخی از جوانب را به اطلاع مردم برسانند.

کیهان خبر داده که آیت الله فاضل لنکرانی در اعلامیه ای، راهنمایی های مسوولان در مورد زلزله را بی پایه خوانده و نوشته مردم بدانند که اسلام خود، برای رفع مصائب قانون و برنامه دارد.

به نوشته این مرجع ساکن قم، علم و دانش با تمام غوغا و هیاهویی که دارد از علاج چنین حوادثی عاجز و ناتوان است، پس بدانیم همه امور و شفای تمام آلام و گرفتاری ها با حق تعالی است و بس. در گزارش **شرق** درباره آسیب های محتمل به تهران در صورت وقوع زلزله بزرگ آمده است که فرودگاه های تهران به ویژه مهرآباد در خطرند و با تخریب ساختمان های فرودگاه، عملیات امداد و نجات هم با مشکل روبه رو خواهد شد.

گزارش **شرق** در عین حال از آسیب پذیر بودن سیستم مخابراتی کشور خبر داده و نوشته زلزله بزرگ باعث نابودی بسیاری از بخش های مخابرات تهران خواهد شد و وضع مشابهی در مورد ساختمان های اصلی رادیو، تلویزیون، پست و روزنامه ها نیز امکان پذیر است.

گزارش اصلی **شرق** که بر مبنای گزارش های علمی تهیه شده اشاره دارد که ۴۵ مخزن آب تهران که عمر آن ها بالای ۲۵ سال است به جز معدودی برای مقاومت در برابر زلزله طراحی نشده اند و احتمال آسیب جدی به آنها در هنگام زلزله وجود دارد.

کیهان نوشته نظر رئیس مرکز مطالعات لرزه نگاری ایران را نقل کرده که از مردم خواسته به شایعات توجه نکنند و وحشت زده نشوند چرا که پیش بینی زمان و مکان وقوع زلزله غیرممکن است و پیش بینی های گذشته اتفاقی بود و مبنای علمی ندارد.

شرق نوشته حسین انصاری راده به مناسبت آغاز دور چهارم گفتگوهای حقوق بشر میان ایران و اروپا گفته است حقوق بشر در قانون اساسی در حد قابل قبولی مورد توجه قرار گرفته، بنابراین موضع ایران باید از هرگونه تعرض به حقوق بشر پاک باشد.

رئیس سابق کمیسیون اصل نود مجلس با تاکید بر این که وضعیت حقوق بشر در کشور رضایت بخش نیست گفته است مسئولان نباید اجازه دهند در ارتباط با حقوق بشر پلشتی و عفونت، به ساحت مقدس نظام ایران اسلامی وارد شود.

آفتاب یزد خبر داده علیرضا جباری نویسنده و مترجم روز شنبه از زندان با دست بند و پا بند به دادگاه برده شد در حالی که اتهام وی نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی است که به دلیل درج دو مقاله در سایت های اینترنتی به او زده شده است.

انتخاب از زبان معاون اجتماعی قوه قضائیه خبر داده که زمینه نقض حکم اعدام هاشم آغاچری استاد دانشگاه فراهم شده است.

به نوشته **انتخاب** عبدالرضا ایزدپناه گفته است با تبیین مبنای فتوا و استدلال های فقهی آیت الله خامنه ای درباره عدم تطبیق حکم ارتداد در پرونده آغاچری برای قضات مربوطه، مقدمات نقض این حکم فراهم شده.

به نوشته **شرق** رئیس عقیدتی - سیاسی نیروی انتظامی با تاکید بر اینکه دیده شده که در بعضی از کلانتری ها مأموران مرد به بازرسی بدنی از زنان می پردازند گفته است دلیل اصلی راه اندازی پلیس زن همین است و آنها در کلانتری ها مستقر شده اند و وظیفه بازرسی بدنی مجرمان زن برعهده آنان است.

به گفته این روحانی مأمور در نیروی انتظامی، از این پس هیچ مأمور مردی حق بازرسی بدنی متهمان زن را ندارد. حتی زندانبانان بازداشتگاه های زنان در کلانتری ها مأموران زن هستند. و با آن سربازانی هم که زنان را بازرسی بدنی کرده اند برخورد شده است.

بیشتر روزنامه های تهران در آستانه تشکیل شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی با نقل قول از رئیس جمهور پیش بینی کرده اند که پرونده ایران مختومه نشود و همچنان باز بماند. عملی که می تواند باعث دست یافتن کشورهای دیگر به اسرار کشور شود.

اعتماد در بررسی وضعیت کنونی پرونده ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی نوشته از علل بی اعتمادی مجامع بین المللی، کشف بسیاری از فعالیت های هسته ای در ایران به دلیل اطلاعات گروهک منافقین بود.

به نوشته **اعتماد** در حالی که مسئولان آژانس بین المللی انرژی اتمی خواستار اطلاعات کامل بودند، عدم اطلاع رسانی کامل در گزارش اکتبر گذشته ایران و کشفیات متعاقب آن، از جمله سانتیفریوهای اتمی پیشرفته و کشف اورانیوم با غنای بالای ۸۰ درصد، جامعه بین المللی را به بی اعتمادی رساند.

انتخاب در مقاله ای که در آستانه تشکیل شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی نوشته شده از دولت خواسته که از طریق لابی کردن و مذاکرات با کشورهای عضو آن شورا به بحران پایان دهد.

شرق سرمقاله خود را به انتخاب ایاد علاوی به نخست وزیر عراق اختصاص داده و نوشته این انتخاب می تواند اقدامی برنامه ریزی شده باشد که دورنمای برقراری ثبات و امنیت در عراق و روابط آن با همسایگان را روشنتر ترسیم کند.

به نوشته مهرا کرمی در سرمقاله **شرق** تنها گروه های تندرونی مانند مقتدا صدر و بازمانده های القاعده با انتخاب این شیعه سکولار مخالفت خواهند کرد.

روزنامه **جمهوری اسلامی** همچنان در سرمقاله خود حوادث عراق را مطرح می کند و به روحانیون و مسوولان کشورهای اسلامی هشدار می دهد که بعد از عراق نوبت سایر کشورهای مسلمان است.

وقایع اتفاقیه خبر داده که ستاد شهدای نهضت جهانی اسلام اعلام کرد: ثبت نام از داوطلبین عملیات استشهادی در تهران با استقبال بی نظیر مردم مواجه شد و در سه ساعت، سه هزار نفر آمادگی خود را برای انجام عملیات انتحاری اعلام کرده اند.

شیرین عبادی، برنده جایزه صلح نوبل

سخنرانی شیرین عبادی در همایش مطالعات ایران در مرلند

بی بی سی - یکشنبه 10 خرداد 1383 - 30 مه 2004

روز یکشنبه سی ام مه (دهم خرداد) در دومین روز از همایش بین المللی مطالعات ایران که در ایالت مرلند آمریکا برگزار شده است، شیرین عبادی، حقوقدان و برنده جایزه صلح نوبل به عنوان سخنران ویژه شرکت کرد.

این همایش که هر دو سال یک بار و به زبان انگلیسی برگزار می شود اساساً رویدادی علمی و آکادمیک است و به موضوعاتی همچون موسیقی، سینما، تاریخ و در کل، فرهنگ و مسائل سیاسی ایران می پردازد.

پوپک طاعتی، استاد جامعه شناسی در کالج مونتهگومری در ایالت مرلند که در این همایش شرکت داشته در گفتگو با بخش فارسی بی بی سی گفت که سخنرانی خانم عبادی در همایش درباره دموکراسی بوده و همان گونه که انتظار می رفته از این فکر دفاع کرده است که دموکراسی با اسلام منافاتی ندارد.

خانم عبادی همچنین به مقایسه مشکلات دموکراسی در ایران و غرب پرداخته و برای نمونه به سانسور اشاره کرده که در ایران به شکل آشکار اعمال می شود و در غرب، به گفته او، بر اساس کانالیزه شدن اخبار و نفوذ افکار عمومی صورت می گیرد. به گفته خانم طاعتی، عده ای از شرکت کنندگان همایش برخوردی انتقادی با شیرین عبادی داشتند و می گفتند که وی تنها با بیان مشکلات می پردازد و راه حلی برای رفع مشکلات حقوق بشر در ایران ارائه نمی دهد. در همایش مطالعات ایران، علاوه بر شرکت کنندگانی از اروپا و آمریکا، تعدادی نیز از ایران دعوت شده بودند.